Функциониране на банковата система и лихвени проценти

Андрей Василев

Общи бележки

- Преговор сектор Финансови предприятия и финансово посредничество
- Един лихвен процент (теоретична постановка) $\longleftrightarrow$ Множество лихвени проценти (практика, статистически източници)
- Приемливо приближение ли е използването на един лихвен процент?

• Домакинство

- Домакинство
  - Заем/кредит
  - Продажба на активи
  - ..

- Домакинство
  - Заем/кредит
  - Продажба на активи
  - ...
- Фирма

- Домакинство
  - Заем/кредит
  - Продажба на активи
  - ...
- Фирма
  - Акции
  - Облигации
  - Кредит
  - Продажба на активи
  - ..

- Домакинство
  - Заем/кредит
  - Продажба на активи
  - ...
- Фирма
  - Акции
  - Облигации
  - Кредит
  - Продажба на активи
  - ...

Ще разгледаме ролята на банковата система като финансов посредник

Банките като финансов посредник

- Основни източници на ресурси
  - Депозити
  - Облигации
  - Акции
  - Директни заеми
- Основни начини за употреба на ресурсите
  - Кредитиране
  - Инвестиции в ценни книжа
  - Депозити
- Банките плащат цена за достъп до източниците на ресурси
- Агентите, ползващи ресурси от банките, също заплащат цена за това
- В голяма част от случаите цената е под формата на лихва

Банките като финансов посредник

- Цената на ресурсите и употребата на ресурсите са свързани
- Пример 1: засилено търсене на кредити $\to$ нужда от допълнителни ресурси и повишаване на лихвите по кредитите $\to$ повишаване на лихвите по депозитите за привличане на ресурси
- Пример 2: намалено предлагане на депозити от спестителите $\to$ нужда да се привлече допълнителен ресурс $\to$ повишаване на лихвите по депозитите $\to$ банките пренасят това върху лихвените проценти по кредитите

Роля на централната банка

- Когато се провежда активна парична политика, централната банка може да предоставя назаем средства на другите банки
- Лихвеният процент по тези заеми се определя от централната банка
- Чрез този лихвен процент може да се влияе върху икономиката
  - Пример

Инструменти на централната банка Пример – Европейска централна банка

- Операции на открития пазар
- Ликвидни улеснения с постоянен достъп
- Минимални задължителни резерви